

การทดลองเรื่องการใช้อุปกรณ์การวัดเพื่อหาค่าประสิทธิภาพการไหลและประยุกต์ใช้
งานในการออกแบบให้เกิดประโยชน์สูงสุด

Flow Measurement performance (Orifice plate, Digital Tachometer, Manometer and Compressible Flow)

จิตติน ศรีพุทธรัตน์

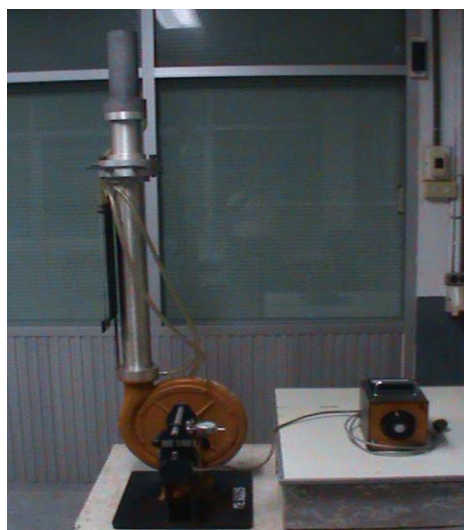
1.บทนำ

ความเป็นมาเกี่ยวกับการทดลองนี้ จะเกี่ยวข้องกับวิชา Fluid Mechanics โดยการทดลอง จะใช้อุปกรณ์วัดการไหลที่ต่อเนื่องกับการทดลองที่ 1 (ME Exp 1) อันได้แก่ แผ่นออริฟิค , เครื่องมือ วัดรอบของมอเตอร์, และมานอมิเตอร์เป็นตัววัด ดังรูปที่ 1-5 เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการหาประสิทธิภาพ สูงสุดของอุปกรณ์และพัฒนาการออกแบบอย่างต่อเนื่องให้ได้ผลซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์ต่องานที่จะศึกษาด้านนั้นๆ โดยการทดลองนี้จะแบ่งการเก็บข้อมูลอยู่สองส่วนก็คือในส่วนแรกจะใช้ข้อมูลจากการทดลองที่ 1 เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบการทดลองในงานที่ใช้เฉพาะด้าน ซึ่งก็คือการทดลองใน ส่วนที่สองซึ่งอุปกรณ์ทำการทดลองแสดงดังรูปที่ 6-10

หมายเหตุ การทดลอง(ME Exp 2)นี้ จะทำการทดลองสองครั้งแบ่งออกเป็นสองส่วนด้วยกัน โดยที่ การทดลองส่วนที่ 1 ให้ นศ. เก็บข้อมูลที่ห้อง 7104 เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำมาประยุกต์ใช้ในการทำการทดลอง ในส่วนที่สอง ที่ห้อง 710a โดยที่ ในส่วนที่สองให้ นศ. ศึกษาที่วัตถุประสงค์การทดลอง

การทดลองส่วนที่ 2 ซึ่งอุปกรณ์จะประกอบด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า(Motor) พัดลม (Fan) ท่อขนาดต่างๆ (reduce pipes) มานอมิเตอร์แบบปรอท(Mercury Manometer) ตูมถ่วงน้ำหนัก (weight) อุปกรณ์ปรับขนาดทางเข้าของอากาศ เป็นต้น

รูปอุปกรณ์การทดลองส่วนที่ 1

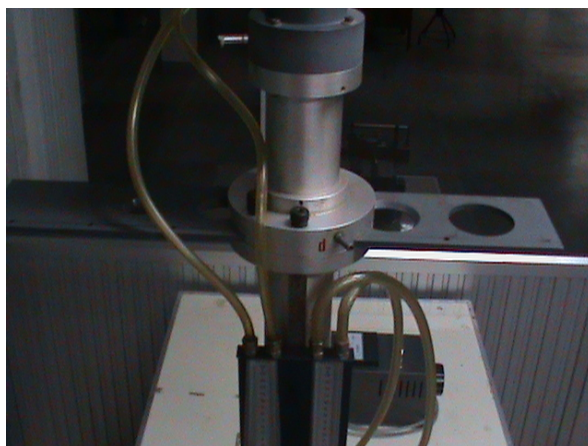
รูปที่1 แสดงชุดเครื่องมือการทดลอง

รูปที่2 แสดงเครื่องมือวัดความเร็วรอบด้วยแสง(Digital Tachometer)

รูปที่3 แสดงเครื่องมือปรับความเร็วรอบของมอเตอร์

รูปที่4 แสดงแผ่นลดขนาดทางผ่านของอากาศ(Orifice Plate)

รูปที่5 แสดงเครื่องมือวัดค่าต่างระดับของความดัน(Manometer)

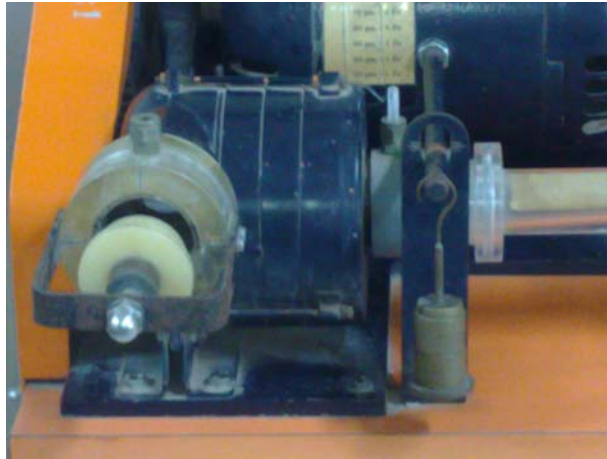
รูปอุปกรณ์การทดลองส่วนที่2

รูปที่6 ชุดอุปกรณ์การทดลอง compressible flow

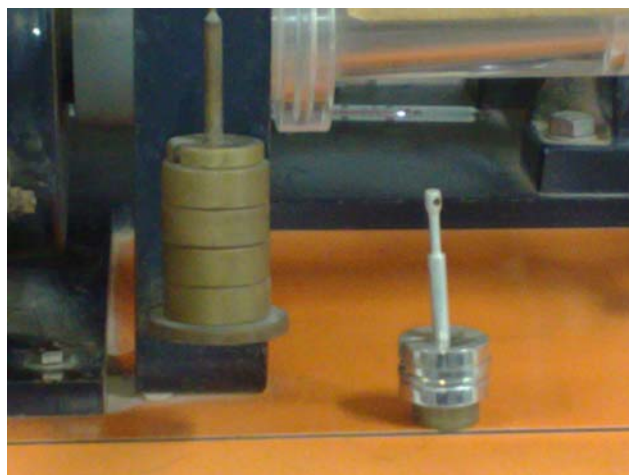
รูปที่7 มาณมิเตอร์แบบปรอท (Mercury Manometer)

รูปที่8 อุปกรณ์ปรับขนาดทางเข้าของอากาศ

รูปที่9 ท่อขนาดต่างๆ (reduce pipes)

รูปที่10 ค้อนถ่วงน้ำหนัก (weight)

หมายเหตุ วิธีการทดลองเบื้องต้นอยู่ในคู่มือที่รูปปฏิบัติการแจกให้ ในการชั่วโมงทำการทดลองครั้งนั้นๆ

2.วัตถุประสงค์

การทดลองครั้งที่1

1) เพื่อให้ นักศึกษารู้จักประยุกต์ใช้เครื่องมือวัดเก็บข้อมูลในการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพอันสูงสุดของพัดลม โดยออกแบบการเก็บข้อมูลเอง อาทิเช่น ปรับค่าความเร็วรอบของมอเตอร์ , เปลี่ยนขนาดของช่อง Orifice plate ฯลฯ และนำข้อมูลที่ได้นำไปใช้ในการออกแบบการทดลองในการทดลองครั้งที่สองต่อไป

การทดลองครั้งที่2

2) นักศึกษาสามารถออกแบบตารางบันทึกผลการทดลองที่เหมาะสม ตารางนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานประเภทอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม

3) นักศึกษารู้จักคำนึงถึงกระบวนการเก็บข้อมูล ระยะเวลาในการทดลอง ในขอบเขตได้อย่างเหมาะสม

4) นักศึกษา มีเหตุและผลจากการที่ได้ศึกษาในชั้นเรียน นำมาปฏิบัติในปฏิบัติการจริงได้

5) นักศึกษาหาประสิทธิภาพ ของชุดอุปกรณ์การทดลองที่ดีที่สุดตามที่ได้ออกแบบจากการทดลอง

6) นักศึกษาสามารถหาการสูญเสียพลังงานที่เกิดขึ้น จากชุดอุปกรณ์การทดลองได้และสามารถ ใช้เหตุผลประกอบที่จะใช้พัฒนาให้มีการสูญเสียพลังงานที่น้อยที่สุด

7) สามารถอธิบายเหตุผลในการใช้อุปกรณ์การทดลองเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในงานที่เกี่ยวข้องในด้านอื่นๆ ได้เช่น นำข้อมูลที่ได้นำไปพล็อตกราฟระหว่างแกนใดๆตามความเหมาะสมอันจะนำไปสู่ความสะดวกต่อการใช้ข้อมูล สะดวกต่อการนำไปใช้และประหยัดเวลาในการหาข้อมูล เป็นต้น

3.วิธีการทดลอง

การทดลองครั้งที่1

1) เตรียม เครื่องมือการทดลองตามวิธีการทดลองในกลุ่มที่ครูปฏิบัติการแจกให้โดยนักศึกษาเลือกที่จะเตรียมและปรับค่าของอุปกรณ์การทดลองเอง ออกแบบตารางบันทึกผลการทดลอง โดยใช้เวลาตามความเหมาะสม

2) เมื่อทำการวางแผนและประเมินวิธีการทดลองเสร็จ ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลจากแผนที่วางไว้โดยใช้เวลาไม่เกิน 3 ชั่วโมง

3) เมื่อทำการทดลองเสร็จสิ้น นักศึกษาทุกคนต้องเก็บรักษาทำความสะอาดชุดอุปกรณ์การทดลองทุกวัน โดยคืนเครื่องมือวัดที่ครูปฏิบัติการ

การทดลองครั้งที่ 2

- 1) อ่านและทำความเข้าใจกับการใช้อุปกรณ์การทดลองอีกครั้งตามคู่มือการทดลองครั้งที่สองที่แจกให้ เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบตารางการเก็บข้อมูล การออกแบบตารางบันทึกผลการทดลองและผลการคำนวณ การสร้างกราฟ
- 2) ประชุมปรึกษาเพื่อใช้ข้อมูลจากการทดลองครั้งที่ 1 มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบการทดลองโดยใช้เวลาประมาณ 1 ชม.
- 3) รายงานขั้นตอนการออกแบบการทดลองการเก็บข้อมูลและการแสดงผลแก่อาจารย์ประจำปฏิบัติการเพื่อนำไปทำการทดลองจริงทั้งนี้ต้องผ่านเกณฑ์ในการทำการทดลองตามความเหมาะสม

4. ผลการทดลอง

รวมอยู่ในรายงานเล่มเดียว

- 1) อธิบายองค์ประกอบการทำงานของอุปกรณ์การทดลองในการทดลองครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ใช้วัดเพื่ออะไรและอย่างไรโดยละเอียด
- 2) อธิบายกระบวนการที่ออกแบบการทำการทดลองทั้งครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 และให้เหตุผลโดยในกระบวนการวัดและเก็บข้อมูล โดยละเอียด (ควรมีภาพประกอบคำอธิบาย)
- 3) อธิบายผลการคำนวณ และที่มาของค่าประสิทธิภาพที่คำนวณได้โดยละเอียด
- 4) อธิบายการประยุกต์ใช้ข้อมูลจากการทดลองครั้งที่ 1 ที่นำไปใช้กับการทดลองครั้งที่ 2 อย่างละเอียดซึ่งนำไปสู่การแสดงผลการสร้างตารางบันทึกข้อมูล ผลการคำนวณ การแสดงผลทางกราฟ และสะดวกต่อการนำไปใช้อย่างไร

5. สรุปผลและวิจารณ์

- 1) จากผลการทดลองให้สรุปการทำงานของชุดอุปกรณ์การทดลองพร้อมทั้งค่าการดำเนินงาน ประสิทธิภาพที่ได้ ว่ามีความเหมาะสมกับการทดลองนี้อย่างไร ควรปรับปรุงเพิ่มเติมหรือลดชิ้นส่วนชุดอุปกรณ์, เครื่องมือวัด อย่างไรบ้าง
- 2) หาเปอร์เซ็นต์ ข้อผิดพลาดจากการทดลอง โดยหาจากวิธีการที่กำหนด ขั้นตอนการทดลองของแต่ละกลุ่มมาเอง
- 3) ออกแบบตามชุดอุปกรณ์ที่ให้มาในการทดลองนี้ให้เหมาะสม โดยคำนึงถึง การเก็บข้อมูลที่สามารถนำไปเสนอในการใช้งานที่ต่อเนื่องได้
- 4) ข้อดี ข้อเสีย ของการทดลองนี้

6.คำถาม

- หากได้ทำการปรับรอบมอเตอร์ให้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆแล้ว แนวโน้มของประสิทธิภาพจะเป็นอย่างไร
- หากได้ทำการปรับช่องผ่านของอากาศให้มีขนาดเพิ่มขึ้นเรื่อยๆแล้ว แนวโน้มของประสิทธิภาพจะเป็นอย่างไร
- ปัจจัยที่มีผลต่อค่าประสิทธิภาพมีอะไรบ้าง
- ผลของการเปลี่ยนขนาดของท่อที่มีผลต่อองค์ประกอบอะไรบ้าง มากหรือน้อย
- มาโนมิเตอร์แบบน้ำและปรอทมีข้อดีและข้อเสียอย่างไร
- ค้อน้ำหนักนำมาใช้เพื่ออะไร
- ควรใช้ความเร็วรอบของมอเตอร์ที่รอบสูงหรือต่ำในการทำการทดลองทั้งสองครั้งนี้

7.เว็บไซต์เพิ่มเติม

http://www.engineeringtoolbox.com/flow-meters-d_493.html

http://www.cmpthai.com/html/body_flowmeter.html

http://www.flowmeterdirectory.com/flowmeter_rotameter.html

<http://www.pc-education.mcmaster.ca/instrumentation/flow.htm>

วินัย ใหม่คามิ instruction manual for compressible bench (compressible flow)

วินัย ใหม่คามิ และ เฉลยศิลป์ แผงมา คู่มือ ปฏิบัติการ ME Lab 1 fan performance test